

ÜSKÜDAR DIŐ TİCARET MESLEKİ VE TEKNİK ANADOLU LİSESİ DEĞERLER EĞİTİMİ ÇALIŐMASI

NEZAKET VE GÖRGÜ KURALLARI

HAZIRLAYAN: TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ZÜMRESİ

GÖRGÜ ve NEZAKET KURALLARI

Toplumsal yaşam alanında, çeşitli durumlarda uyulması gereken ayrıntılı kurallardır. Bu kurallar yaşamı kolaylaştırmaya ve ilişkileri düzenlemeye yardımcı olur. Kimlerin nerede, nasıl davranmaları gerektiğini ve kime karşı, nasıl davranılması gerektiğini belirler. Bireylerin davranışlarına düzen ve istikrar getirir. Bireyleri, hata yapmaktan korur.

Görgü kurallarına uymamanın, yasal herhangi bir yaptırımı, cezası yoktur. Bu kurallara hukuken uyma zorunluluğu da yoktur. Ancak bu kurallara uymak, başkalarına saygı göstermektir; medeniliktir, inceliktir.

SOSYAL İLETİŞİM KURALLARI

- Nerede olursa olsun; bütün insanlar, saygı gösterilmeyi hak ederler.
- İletişim, hem beden hareketlerini hem sözlü ifadeleri kapsar.
- Konuşurken karşınızdaki insana dönün, muhatabınızın yüzüne bakın.
- Normal bir hızda konuşun, ne çok hızlı ne çok yavaş!
- Konuşmayı bitirirken geçerli bir neden öne sürün.
- İltifat ederken içten ve samimi olun, iltifat aldığınızda da teşekkür edin.
- Birisini eleştireceğiniz zaman, onun duygularını göz önünde bulundurun ve o kişi ile özel olarak konuşun; sorununuzu kişiselleştirmeyin.
- "Lütfen" ve "Teşekkür ederim" demeyi unutmayın.

- Öksürürken, aksırırken veya esnerken ağzınızı mendil, peçete veya elinizle kapatın.
- Tanıştırılma sırasını gözetin: Küçüğü büyüğe, öğrenciyi hocaya, memuru amire, ast rütbede olanı üst rütbede olana, erkeği kadına, tek kişiyi topluluğa, yeni gelenleri önceden gelenlere takdim ederek tanıştırın.
- Bayan elini uzatmadıkça erkeğin elini uzatması hoş karşılanmaz, üst makamdakiler el uzatmadan alt makamdaki el uzatmamalıdır.
- Yaşça büyük olan, elini uzatmadan küçük olan uzatmamalıdır.
- Hâl ve hatır sorma önceliği, büyüğündür.

- Verilen selamı, almazlık etmeyin. Selama karşılık verin.
- “Sen” değil “siz” diye hitap edin.
- Sürekli kendinizden veya sürekli başkasından bahsetmek, karşınızdakine fırsat vermeden sürekli konuşmak veya hiç konuşmamak hoş karşılanmaz.
- İsteklerinizi yumuşak bir üslupla dile getiriniz, isteğiniz yerine getirildiğinde teşekkür ediniz.
- Özel meseleler başkalarınca duyulacak biçimde, yüksek sesle ve kalabalık ortamlarda konuşulmamalıdır.

TEMİZLİK KURALLARI

- El ve ayak tırnakları düzenli olarak kesilmeli.
- Diş temizliğine dikkat edilmeli.
- Saçların, ellerin ve yüzün sürekli temiz olmasına dikkat edilmeli.
- Etrafımızdaki insanları ter kokusuyla rahatsız etmemek için düzenli bir şekilde banyo yapmalıyız.
- Kıyafetlerimiz, temiz ve ütülü olmalı.
- Tuvalette iken konuşmak, bir şeyler yiyip içmek uygun değildir.
- Tuvaletten çıkarken ellerimizi mutlaka yıkamalıyız.
- Tuvaleti nasıl bulmak istiyorsak öyle bırakmalıyız.
- Evimizi, çevremizi, okul ve sınıflarımızı, ortak kullanım alanlarımızı temiz tutmalı; çöplerimizi çöp kutusuna atmalıyız.

SOFRA VE YEMEK KURALLARI:

- Yemekten önce ve sonra eller mutlaka yıkanmalıdır.
  - Davet veren yemeğe başlamadan, buyur etmeden; herkesin yemeği gelmeden yemeğe başlanmaz.
  - Ağızımızı peçeteye nazikçe silmeli ve sildiğimiz kısmı içe katlayarak masaya koymalıyız.
  - Yemekte öksürürken ya da hapşırırken ağızımızı kapatmalı yan veya arka tarafa dönmeliyiz.
  - Küçük lokmalarla yiyin, ağızınızı fazla doldurmayın.
  - Yemeğinizi çiğnerken ağızınızı şapırdatmayın.
  - Ağızınızda lokma varken konuşmayın.
  - Masada dik oturun, dirseklerinizi masanın üzerine koymayın.
  - Tabağınıza yiyebileceğiniz miktarda yemek alın.
  - Herkes kendi tabağını, bardağını ve kaşık, çatalını kullanmalıdır.
  - Sofrada iken dişler karıştırılmaz, çok gerekli ise lavaboya gidilir.
  - Çok hızlı ya da yavaş yemeyin, masadakilerin hızına uyun.
  - Yemekten sonra davet veren ya da yemeği hazırlayan kişiye teşekkür etmeliyiz.
-

İŞ YERİ KURALLARI:

İş yerindeki kurallar, birlikte çalıştığınız meslektaşlarınıza ve iş arkadaşlarınıza karşı saygı göstermek demektir. Ayrıca, görgü kurallarına uymanız iş görüşmelerinizde ya da iş başvurularınızda bırakacağınız etkiyi önemli oranda etkileyecektir.

- Her zaman takdim edildiğinizde ya da tanıştırıldığınızda ayağa kalkın. Siz insanları tanıştıracığınız zaman, daha önemli kişinin ismini önce söyleyin.
- Mesaj bırakırken adınızı ve soyadınızı, neden aradığınızı ve telefonunuzu bırakın.
- Kıyafet kuralına uyun. Eğer belli bir kural yok ise üst düzey yöneticileri örnek alın.
- Bütün toplantılara tam zamanında gelin.

- Toplantı sırasında kalemler, ataşlar ya da diğer ofis araçları ile oynamayın.
- Toplantı sırasında telefonunuzu kapalı tutun. Eğer kapatamıyorsanız kapının yakınına oturun böylece telefonunuz çaldığında sessizce dışarı çıkabilirsiniz.
- Oturuşunuza ve duruşunuza dikkat edin; koltuğa gömülmeyin, sandalyenizde geriye yaslanmayın ya da kollarınız göğsünüzün üzerinde kavuşturmayın.
- Karşınızdakini dinleyin ve karşınızdakinin sözünü kesmeyin. Dinleme terbiyesi hatırı sayılır bir terbiyedir.

ZİYARET- MİSAFİRLİK ADABI

- Ne kadar samimi olursak olalım ziyaret edeceğimiz insanları önceden bilgilendirmeliyiz. Temel prensip, davetsiz misafir olmamaktır.
- Randevu saatine uymalıyız.
- Temiz ve düzenli bir şekilde, mümkünse bir hediye ile ziyaretler yapılmalıdır.
- Kapıyı çaldıktan sonra kapının hemen ağzında değil daha geride, evin içini göremeyecek şekilde kapının açılmasını beklemeliyiz.
- Eve girerken ev sahibinin yer göstermesini beklemeli ve etraf meraklı gözlerle incelenmemelidir.

- Ev sahibi, misafirlerini güler yüzle karşılamalı; gelenleri kapıda bekletmeden içeri davet etmelidir.
- Ev sahibi, bütün misafirlerine aynı derecede yakınlık ve güler yüz göstermelidir.
- Evi temiz tutmalı ve imkanlar dahilinde gereken hazırlıkları yapılmalıdır.
- Misafirin yanında sık sık saate bakmamalı, sıkıldığını belli eden hâl ve tavırlardan sakınmalıyız.
- Misafirlere ikramda bulunurken üç kereden fazla ısrar edilmemeli.
- Misafir ayrılırken ev sahibi, ziyaretten duyduğu memnuniyeti dile getirmeli.
- Misafir de ayrılırken ev sahibine, misafirperverliği ve ikramları için teşekkür etmelidir.
- Misafirlikten ayrılma vakti gelince hemen kalkmalı ve vedalaşmayı uzatmamalıyız.

BİRLİKTE YAŞAMA KURALLARI:

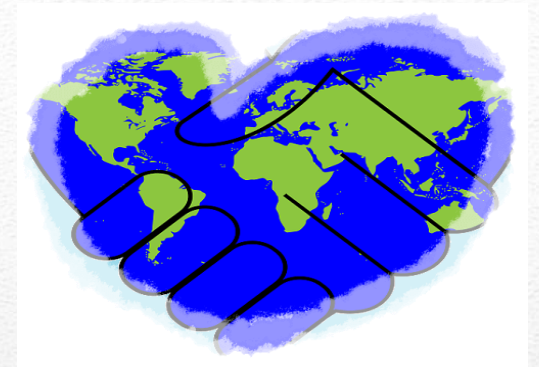
- Kütüphane, sinema, tiyatro gibi yerlerde konuşmamalıyız.
- Buluşacağımız yere zamanında gitmeliyiz. Buluşma yerine geç gitmek, yanlış bir davranıştır.
- Bir topluluk önünde veya sınıfta sakız çiğnemek ayıp bir davranıştır.
- Alışveriş yaparken, fatura öderken, toplu taşıma araçlarına binerken
- sıramızın gelmesini beklemeliyiz.
- Taşıtlara binerken ve inerken önceliği daima yaşlı, özürlü, hamile ve
- çocuklara verin.
- Toplu taşıma araçlarında yaşlı ve hasta kişilere, çocuklu ve hamile bayanlara yer vermeliyiz.
- Yüksek ve rahatsız edici bir sesle konuşmamaya, şakalaşmamaya ve çevrenizdekileri rahatsız etmemeye özen göstermelisiniz.
- Toplum içindeyken gerinme, yayılarak oturma gibi davranışlardan kaçınmalıyız.

BİRLİKTE YAŞAMA KURALLARI:

- Konuşan iki kişinin arasına girmemeliyiz. Söyleyeceğimiz bir şey varsa konuşmalarının bitmesini beklemeliyiz.
  - Sır tutmasını bilmeliyiz. Başkalarının sırlarını kimseye vermemeliyiz.
  - Hata yaparsak özür dilemeliyiz. Özür dilemek, bizi küçük düşürmez.
  - Başkalarının ayıplarını yüzüne vurmamalıyız.
  - Başkaları hakkında kötü düşünmemeli ve emin olmadan kimseyi suçlamamalıyız.
  - Toplum içinde küfürlü konuşmak, iyi bir insana yakışmayan davranışlardandır.
  - Başkalarının kusurlarıyla alay etmemeliyiz.
  - Yanımızda bulunmayan bir kişinin dedikodusunu yapmamalıyız.
-

BİRLİKTE YAŞAMA KURALLARI:

- Başkalarına ait eşyaları izinsiz kullanmamalıyız.
  - Pahalı marka ve moda bağımlısı olmamalıyız. Gösterişten kaçınmalıyız. Önemli olan bütçemize göre kaliteli, sade giyinmek ve yaşamaktır.
  - Bir büyüğümüz odaya girdiğinde yerimizden kalkmalı ve yer göstermeliyiz.
  - Hiçbir zaman kavgacı olmamalı, her zaman «barışçıl» olmalıyız. Sorunlarımızı konuşarak çözmeliyiz.
-